

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Urtos/3/2019
Identifikačné číslo spisu: 6018010007
Dátum vydania rozhodnutia: 08.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6018010007.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Gabriely Šimonovej, v trestnej veci odsúdeného Z. M., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8. apríla 2019 v Bratislave, o sťažnosti tohto odsúdeného, podanej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. februára 2019, sp. zn. 3Ntc/2/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného Z. M. sa z a m i e t a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 20. februára 2019, sp. zn. 3Ntc/2/2018 (ďalej len ako „krajský súd“), podľa § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, zamietol návrh odsúdeného Z. M. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu v Kolíne z 5. októbra 2017, sp. zn. 4T/71/2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prahe zo 6. decembra 2017, sp. zn. 12To/468/2017, ktoré bolo na území Slovenskej republiky uznané rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 4. apríla 2018, sp. zn. 3Ntc/2/2018, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. novembra 2018, sp. zn. 4 Urto 7/2018, vo výmere 36 mesiacov a so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

V odôvodnení sťažnosťou napadnutého uznesenia, krajský súd skonštatoval, že odsúdený splnil len formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keďže dve tretiny trestu vykonal ku dňu 5. januára 2019.

Pokiaľ ide o prvú z materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie, a síce preukázanie polepšenia odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, plnením svojich povinností a správaním, krajský súd uviedol, že odsúdený bol počas výkonu trestu dvakrát disciplinárne potrestaný, pričom disciplinárne odmenený nebol ani raz. Správanie odsúdeného sa stabilizovalo až po jeho umiestnení do oddielu špecializovaného zaobchádzania. Z dôvodu tohto zaradenia odsúdený nebol pracovne zaradený.

Negatívne návyky získané v civilnom živote a tiež nadmerné požívanie alkoholu, sa podpisujú na trávení jeho voľného času v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené, dospel krajský súd k záveru, že správanie a vystupovanie odsúdeného sa podarilo len stabilizovať na požadovanú úroveň, pričom odsúdený doposiaľ neprejavil aktívnu snahu po náprave.

Negatívne stanovisko k druhej materiálnej podmienke, spočívajúcej v prognóze osoby odsúdeného, krajský súd zdôvodnil poukazom na predchádzajúci život odsúdeného, vrátane jeho protiprávnej činnosti. Z odpisu registra trestov odsúdeného totiž vyplýva, že bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný, zakaždým za úmyselnú trestnú činnosť. V minulosti pritom už raz bol podmiennečne prepustený, kde sa v skúšobnej dobe síce osvedčil, avšak po jej uplynutí opäť pokračoval v páchaní trestnej činnosti. Doposiaľ uložené tresty sa tak u neho zjavne minuli účinkom a nevzal si z nich žiadne ponaučenie. Navyše aj z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je nepriaznivá, s vysokým rizikom sociálneho zlyhania, a to s poukazom na štruktúru jeho osobnosti, jeho čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, so sklonmi k racionalizácii trestného činu, ako aj vzhľadom na sociálno-ekonomické zázemie. Z tohto hodnotenia zároveň vyplýva, že vzhľadom na emočnú povrechosť a vznetlivú povahu odsúdeného, sa u neho dá docieľiť progres, avšak v relatívnej dĺžke, nakoľko život na slobode u neho predstavuje riziko spojené s nedostatočnou stimuláciou, či nevhodným životným štýlom. Odsúdený nie je schopný adekvátnej reintegrácie sa v spoločnosti bez konfliktov. V neprospech odsúdeného podľa krajského súdu svedčí aj to, že má ukončené len základné vzdelanie, pričom pred nástupom na výkon trestu často požíval alkoholické nápoje a experimentoval s drogami. Zodpovednosť za trestnú činnosť akceptuje len minimálne a odmieta zmenu.

Proti uzneseniu krajského súdu zahlásil odsúdený sťažnosť ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí, ktorú aj následne bližšie zdôvodnil osobitným podaním.

Odsúdený v úvode tohto podania uviedol, že Krajský súd v Banskej Bystrici sa v rozsudku zo 4. apríla 2018, sp. zn. 3Ntc/2/2018, dopustil pochybenia pri uznaní rozhodnutia vydaného súdom členského štátu v trestnom konaní, keď uznal výlučne nesprávny a nezákonný rozsudok Okresného súdu v Kolíne z 5. októbra 2017, sp. zn. 4T/71/2017, pričom jeho pozornosti ušiel rozsudok Krajského súdu v Prahe zo 6. decembra 2017, sp. zn. 12To/468/2017, ktorým došlo k oprave prvostupňového rozhodnutia. Pokiaľ ide o uložené disciplinárne potrestania, k tým odsúdený uviedol, že sú nezmyselné a celé je to nedorozumenie, ktoré bolo výsledkom snahy pedagóga pomstiť sa mu z dôvodu jeho poukazovania na nezákonný postup. Odsúdený ďalej uviedol, že i napriek jeho zdravotnému stavu bol vystavovaný stresovým situáciám, o čom svedčí nezmyselné disciplinárne potrestanie pre neuposlušnosť väzňa o 7.40 hod. Podľa slov odsúdeného, pedagóg namiesto toho, aby mu poskytol ochranu pred prejavmi ponížovania, ho vysmial a nezmyselne potrestal. Odsúdený pedagógovi ďalej vytkol, že zmeny v jeho správaní mal konzultovať s psychológom, čo však neurobil. Ďalej podotkol, že i napriek svojmu zdravotnému stavu a uvedenému prístupu k jeho osobe, sa snažil vzniknuté problémy riešiť pokojne a zákonnou cestou, pričom v priebehu výkonu trestu sa naučil zvládať výbuchy hnevu a rešpektovať príslušníkov. Odsúdený sa v podaní súčasne vyjadril, že chce viesť normálny život, pomáhať svojej rodine a viac sa nedopustiť ničoho protizákonného. Vzhľadom na uvedené je tej mienky, že nepodmiennečný trest splnil svoj účel, a teda môže byť podmiennečne prepustený. Odsúdený poukázal i na to, že v minulosti sa už raz osvedčil pri podmiennečnom prepustení a v závere sťažnosti dodal, že spáchanie skutku ľutuje, má sa kam vrátiť a splní všetky uložené povinnosti.

Hoci písomné odôvodnenie sťažnosti odsúdeného bolo Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici doručené dňa 1. marca 2019, táto sa k jej obsahu nevyjadrila.

Na základe sťažnosti, ktorá bola podaná v zákonnej lehote a oprávnenou osobou, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd sťažnostný, podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť ako i konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že podaná sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak

odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Najvyšší súd úvodom pripomína, že zmyslom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je, aby bol páchatel' za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby. Podmiennečné prepustenie bude odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy.

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je fakultatívnej povahy, čo vyplýva zo slovného spojenia „súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu“. Na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti.

S poukazom na prv citované ustanovenie vyplýva, že tam uvedené podmienky musia byť splnené súčasne, aby súd mohol rozhodnúť o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Súd pri tomto rozhodovaní prihliadne aj na ústav, do ktorého je odsúdený zaradený z hľadiska vonkajšej diferenciacie trestu podľa § 48 Tr. zák.

Najvyšší súd po preskúmaní predloženého spisu zistil, že krajský súd rozhodol správne a v súlade so zákonom, keď návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Rovnako ako krajský súd, aj najvyšší súd dospel k záveru, že u odsúdeného je splnená formálna podmienka podmiennečného prepustenia, nakoľko odsúdený už vykonal potrebnú časť uloženého trestu, avšak nie sú splnené materiálne podmienky, nakoľko plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie a pri rozumnom posúdení všetkých okolností od neho nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia na stranách 4 a 5 veľmi podrobne vysvetlil, na podklade akých úvah k takémuto záveru dospel. Keďže sťažnostný súd sa s týmito úvahami bezvýhradne stotožňuje, považuje za zbytočné ich mechanicky reprodukovat', a preto na ne v celosti odkazuje (v zásade ako je uvedené vyššie).

Pokiaľ ide o obsah sťažnosti odsúdeného, časť jej námietok smeruje proti uznávaciemu rozsudku, ktorý nie je predmetom tohto prieskumu - súd rozhodujúci o sťažnosti proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na podmiennečné prepustenie nemá pôsobnosť na preskúmanie tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti odsúdený neuvádza žiadne výhrady voči namietanému rozhodnutiu, ale opakuje v podstate totožné skutočnosti (konflikt s pedagógom, ignorovanie zdravotného stavu, poukázanie na osvedčenie v predchádzajúcom prípade, záväzok polepšenia a starostlivosti o rodinu), ktoré uplatnil vo svojom návrhu na podmiennečné prepustenie.

Nezistiac žiadnu z podmienok pre zrušenie uznesenia krajského súdu, rozhodol najvyšší súd spôsobom, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.